

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los jueves

Semestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

El "caos"

Desgraciadament per a Espanya, cada dia que passa ens trobem més sumits en un món de confusions i de coses estranyes, que demostren que ni governants ni governats estem, ni sabem estar, a l'altura que pertoca als ciutadans de països civilitzats.

I aquestes desalentadores manifestacions, no's concreten a un sol lloc, poble o regió determinada, sinó que escampades arreu de la península donen a la plaga un caràcter epidèmic que ve agotant nostre organisme fins arribar a un extrem tant desesperant que al més optimista no li dona lloc a creure en reacció salvadora de cap mena.

Els incidents ocorreguts a Madrid, que en el fons tenen molt de sentimentals, fan creure que en nostre cos llaterat hi ha encara una ànima que batega, però a l'ensem donen la sensació d'un trastorn tan gran en la posició de nostres factors socials, que no pot creure's que ni sisquera un cataclisme, per fort que sigués, aconseguiria posar-los en son lloc.

Punistes i impunistes. Ja tenim altre joc de paraules, al qual tan aficionats estem; ja tenim altra excusa amb la qual passarem distrets les hores vagaroses; ja tenim altre tema per a encapsalar durant algú temps, les titulars de la premsa diària.

Ja tenim altre tema, també, per a què quan resti oblidat, (que no tardarà molt temps), fassi sentir un desengany més a aquells pocs que per dessorre de totes les passions, per grans i enlairades que siguin, hi posen, infeliços!, el sentiment lleal i sincer del bon ciutadà, que atresora, per la seva moralitat, per la fè amb

que compleix les seves obligacions i per tantes altres coses a que l'obliga la seva condició d'home conscient, aquelles virtuts patriòtiques, solament amb les quals s'aconsegueix ço que és precís, per a que els pobles marxin amb acompassada fermesa cap a la consecució dels seus ideals.

L'exèrcit, que amb la justiciera, exemplar i lliure actuació de la seva més alta i respectable entitat, havia aconseguit que comencessin en aquesta part d'ell mateix, ànsies nobles d'esmena i reconstitució, ha empetitit darrerament aquesta ofrena, significant-se, en part més o menys important, prop d'uns procediments i expressions que tenen bastant que desitjar si amb ells es preté conquerir la confiança popular.

I els polítics, segueixen cultivant l'acudit frívol, i, despullats de sentiments de tota mena i sense ànima ni esperit patriòtic, van escrivint la història d'Espanya entre pàgines d'oprobri i de covardia. Quin exemple ofereixen, als ulls del poble, aquestes escenes, més pròpies d'una taverna que del sagrat temple de les Lleis!...

Un expresident del Consell, cap d'un partit que ha governat i que aspira a tornar hi, que inclús fa política anant a Elx, a *bautizar una palmera*, (i explicar-ho al públic en un sonet) no pot arribar mai a aquestes circumstàncies, i per aquests motius, a creuar la cara de ningú, però molt menys a una alta autoritat com la del President del Consell Suprem de Guerra i Marina.

El President del Consell Superior de Guerra i Marina, no devia mai, per poderosos que fossin els motius, col·locar-se en el terreny que s'ha col·locat el general Aguilera.

Una història com la d'En Sánchez Toca és suficient per què

aquest personatge no hagués pogut ésser discutit en públic, per la raó senzilla que en altre país el tindrien *desat* faria molt de temps.

I aquests diuen ésser, per la força de nostra desgràcia, els elements que han de conduir i condueixin la nau de l'Estat.

I els liberals ho contempen, i en part hi col·laboren, abandonant covardament la raó de la seva denominació, i actuant com una comparseria indirigida que omple l'escenari destorbant-ho tot i essent la befa de tothom.

I a Bilbao, a Saragoça, a Almeria, a Salamanca, a València i a Barcelona, les passions són desbordades, sense que la sensació del poder públic obliguin a creure a la gent que no hi ha dret a martiritzar al poble amb aquestes lluites fratricídes, que acabaran amb el nostre patrimoni social, si no se sobreposa a aquestes passions un xic de carinyo a nosaltres mateixos, que fassi que la bogeria que ens domina tingui un moment d'espera, durant el qual sigui possible, que tots plegats fem acte de contrició.

Pobres de nosaltres que així no sigui! Figurem-nos quantes i quantes llars hi han a Barcelona en les quals hi manquen totes les coses; figurem-nos l'angoixa de tantes mares que en la santetat de l'amor peis fills de ses entranyes ploraran en veure'ls, pobrets! sense poder atendre'ls amb la suficiència d'aquells jorns tranquils que el pare i marit, arribava a casa, després del treball, i trobava dolç descans en l'abraçada a la muller i el petó al fill de son cort!

I figurem-nos, dintre d'aquest quadro que espanta, quantes i quantes altres desgràcies hauran succeït i podran continuar succeïnt-se.

No volguem saber qui en té la culpa. Per sobre d'aquesta decisió